

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt V. Primus proponitur versus, demonstrarique incipit, qualiter
obscura hæc contemplatio, non solum nox sit animæ, sed etiam pœna &
tormentum. Quadam nocte obscura.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

do: ut priuatio hæc, sic vnus ex principijs, quæ in spiritu requiruntur, ad spiritualis formæ spiritus introductionem, vniuersionemque quæ forma, est vnio amoris. Quæ omnia operatur Deus in ea, media quadam pura & obscura contemplatione, quemadmodum rem hanc ipsa anima primo cantu significat. Qui quidem cantus, quamuis primæ noctis sensus initio fuerit explicatus: maximè tamen illum intelligit anima de ista secunda spiritus nocte, eo quod hæc sit præcipua animæ ipsius purificatio. Quare etiam in hoc sensu eum adducemus iterumque hoc loco dilucidabimus.

CAPVT IV.

*Primus proponitur Cantus
& explicatur.*

CANCION I.

*EN vna nocte escura,
Con ansias en amores inflamada,
O dicha ventura,
Sali sin ser notada,
Estando yami casa sosegada.*

SENSVS.

*Q*uadam Nocte Obscura
Anxijs amoribus inflamata
Oportem fortunatam
Exitu, nec sui obseruata
Cum esset iam domus mea tranquillata.

A Cæpiendo nunc hunc cantum de purgatione, contemplatione, nuditate, vel spiritus paupertate (omnia siquidem hæc idem ferè hoc loco significant) possumus illum hac ratione explanare, ac si actus diceret. In paupertate nullique animæ meæ apprehensionem innixa, hoc est,

in intellectus mei obscuritate & voluntatis meæ pressura ac memoriæ meæ angustia & afflictione, in obscuritate me ipsam in fide pura relinquendo (quæ est nox obscura dictis naturalibus potentijs) voluntate sola doloribus ac afflictionibus amorisque Dei anxietatibus, affecta, à me ipsa, hoc est à meo humili abiectoque intelligendi modo, à mea imbecilliamandiratione, & à meo parco paupereque; Deum gustandi modo, egressa sum, absque eo quod à sensualitate & dæmone præpediret. Quæ certè res magnæ mihi fuit felicitatis ac fortunæ; statim enim ac animæ meæ potètijs, passiones & affectus quibus viliter de Deo sentiebam parcerem; eo fruebar, annihilauit & tranquillauit, à præfata vili, parcaque conuersatione & operatione mea, ad operationem conuersationemque diuinam transiui: hoc est, intellectus meus à se egressus, ex humano in diuinum trāsijt; siquidem vniendo me media purgatione ista Deo, non iam amplius limitato parcoque sicuti prius modo intelligo; sed per sapientiam diuinam, cui me vniui. Voluntas quoque mea à se ipsa egressa, facta est diuina: quoniam diuino amoris vnita non amplius viribus vigoreque pristino, sed viribus puritateque; spiritus diuini amat. Atque ita voluntas non amplius humano modo circa Deum operatur: & eodem omnino modo, memoria iam in æternas gloriæ apprehensiones transmutata est. Et denique vniuersæ vires affectulque animæ nocte ista purgationeque veteris hominis interueniente renouantur, & in temperamentum deliciasque diuinas conuertuntur.

CAPVT V.

Primus proponitur versus, demonstrarique incipit, qualiter obscura hæc contemplatio, non solum nox sit anima, sed etiam pœna & tormentum.

Ff 2

Qua

B.
annis
Cruce

pera
ystica
NVI
129

Quid sit
nox spiri-
tus obscu-
ra.

Quadam nocte obscura.

NOx hæc obscura, est quidam Dei in animâ influxus, qui eam ab ipsius ignorantij & imperfectiõibus habitibus, naturalibus, & spiritualibus repurgat, quem influxum contemplatiui infusam cõtemplationem, vel mysticam theologiam appellant: in qua secretè docet Deus animam, eamque in amoris perfectione instruit, nihil ipsa ex sua parte præstante, sed amorosè duntaxat ad Deum attendente, illumque audiente, ac lucem suam excipiente, nec tamen qualiter ista contemplatio fiat intelligente. Sapientia enim Dei amorosa est illa quæ in anima peculiare producit esse & disponit quippe eam purgatione, & illuminatione ad vnionem amoris cum Deo, vnde eadem amorosa sapientia quæ spiritus beatos purgat dum illuminat est illa, quæ hic quoque purgat illuminatque animam.

At dubium hic exoritur cur diuinum lumen quod (vti diximus) animam à suis ignorantij purgat ac illuminat, vocet hoc loco animam noctem obscuram? Cui dubio sic respondeo, duas ob causas sapientiam istam diuinam, non noctem duntaxat & tenebram esse animæ, vt etiam pœnam & tormentum: Prima est, propter sapientiæ diuinæ sublimitatem, talentum, capacitatemque animæ excellentem, atque hæc ratio est illi tenebra. Secunda causa propter ipsius animæ vilitatem impuritatemque: & hoc modo infert illi pœnam & afflictionem, & etiam est ei obscura.

Vt primam causam demonstrarem, necessarium est quãdam Philosophi doctrinam supponere dicentis, quod quo res diuinæ clariores in se sunt & manifestiores, eò sunt animæ naturaliter obscuriores & occultiores. Quemadmodum lux quod clarior splendidiorque est, eò magis

cæcat obscuratque nocturæ pupillam, & quo quis fixius intuetur solem, eò maiores tenebras in potentia visua patitur, imò illa ob lucis excessum & suam debilitatem priuatur. Vnde quando diuina hæc contemplationis lux animam nondum omnino illuminatam ingreditur, tenebras illi spirituales offundit, modoque intelligendi naturali eam priuat; Atque hæc ob causam S. Dionysius & alij theologi mystici, contemplationem hanc infusam, radium tenebræ appellant, pro anima videlicet non illuminata nec repurgata, siquidem magnitudine lucis cõtemplationis huius, vis naturalis intellectuua superatur & extinguitur. Quamobrem etiam David dixit. *Nubes & caligo in circuitu eius* (id est, Dei) non quod si res ipsa in se spectetur, ita sit; sed nostrorum intellectuum debilitatem respectu, qui a deo imensa luce cæcantur & obfuscantur, sublimitatem tantam nequaquam attingendo. Et propterea idè David rem hanc declarans ait: *Præ fulgore in conspectu eius nubes transierunt*, inter Deum nimirum & nostrum intellectum. Atque hæc est ratio, cur Deus splendenti isto arcana sapientiæ suæ radio animam nondum transformatam transuerberans, obscuras ei in intellectu causet tenebras.

Quod autem obscura hæc contemplatio sit etiam animæ in istis principijs molesta, & pœnalis, manifestè patet: cum enim diuina hæc, & infusa contemplatio, multis & præstantissimis referta sit bonis; anima autem illa recipiens, eò quod purgata non sit, multis icateat miserij: hinc prouenit, vt ex eo quod duo contraria in vno eodemque subiecto consistere non valeant, anima necessario pati affligique debeat, cum ipsa sit subiectum in quo duo ista contraria, reperiantur secum inuicem, propter purgationem impet-

Contem-
platio hæc
non solum
est obscura
anima.
nox, sed et
in tormen-
tum.

imperfectionum animæ, quæ per istam contemplationem perficitur pugnancia. Quam rem hac ratione, inductione probabimus.

Et quidem quantum ad primum spectat, quod nimirum contemplatio hæc ob suam eminentem claritatem & præstantiam, pœnam animæ inferat certum est. Lux enim & sapientia contemplationis huius, clarissima purissimaque est, anima autem quam ipsa ferit irradiatque obscura & impura. Hinc est ut dum eam recipit non mediocriter affligatur, quemadmodum oculi pravis infecti humoribus, & impuri, splendenti luce irradiati cruciantur. Hæc autem animæ pœna, ob ipsius impuritatem, est profectò ingens, quando nimirum serio est ab ista luce diuina transuerberata & irradiata. Quando enim lux hæc pura ferit animam, ad impuritatem ab ea profligandam, aded se anima impuram miserabilemque sentit, ut Deum sibi esse contrarium, seque vicissim Deo arbitretur. Quæ restantium illi doloris & afflictionis infert, ut hic videatur ei, se à Deo profectò abiectam & repudiatam. Vna ex afflictionibus quæ magis vexabat Iobam quando illum Deus in nocte ista exercebat hæcerat, ut ipse ait. *Quare posuisti me contrarium tibi & factus sum mihi inimicus ipsi grauius?* Videndo quippe & clarè in hoc statu, media serena ista, puraque luce (quamuis obscure) suam impuritatem agnoscendo anima, perspicue se Deo, creaturisque omnibus indignam intelligit. Et quod amplius illam torquet est, quia nunquam se eo dignam futuram, inique se bonorum suorum iacturam fecisse formidat. Quod ex profunda mentis in propria cognitione propriorumque malorum ac miseriarum sensus demeritione nascitur. In hoc siquidem statu, vitiorum eius miserias diuina hæc & obscura nox

palam & dilucide ei patefacit, nihilque eam aliud præter eas, ex se habere posse demonstrat. Possimus ad hoc institutum auctoritatem illam Dauidis intelligere dicentis: *Propter iniquitatem corripuisti hominem, & tabescere fecisti sicut araneam animam eius.*

Secundus modus afflictionis cruciatuque animæ ex ipsius naturali, spiritualeque infirmitate originem sumit, cum enim contemplatio hæc diuina non sine aliqua vi, impetuque feriat animam, ad hoc ut illam roboraret edometque, taliter ipsa in sua debilitate affligitur, ut quasi deficiat, præsertim verò aliquibus vicibus, quando nimirum potentius vehementiusque illam transuerberat. Sentius enim & spiritus, ac si immenso aliquo obscuroque onere premerentur, affliguntur, adeoque agonizant, ut mortem pro refrigerio libenter eligerent. Quam rem experit S. Iob dicebat: *Nolo multa fortitudine contendat mecum, ne magnitudinis sue mole me premat.* Nam in oppressionis ponderisque huius intensissimo gradu, adeo se ab omni fauore alienam sentit anima, ut illi videatur (& reuera ita est) etiam illa in quibus aliquid solebat reperire adiumentum seu fulcrum, cui cæteris suis bonis euauuisse, nullumque qui ei compatiatur inueniri. Ad quod etiam propositum ait Iob. *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos amici mei, quia manus Domini tetigit me.* Res profectò summæ est admirationis, & commiserationis, quod tanta sit in hoc statu imbecillitas, & impuritas animæ, ut licet Dei manus adeo ex se blanda sit & suavis, ita tamen eam grauem & contrariam ipsa hæc experiatur, quamuis minimè Deus manu premat, aut eam detineat, sed duntaxat, idque misericorditer tangat: non enim aliam ob causam id facit, nisi ut eam gratis muneribusque suis ditet, non verò ut puniat.

B.
annis
Cruce

pera
ystica
NVI
120

Ps 38. 12.

Iob 23. 6.

Iob 19. 21.